

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.
A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek anyagiak
a laptulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitór sor 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A népek fegyvere.

Zombor, 1898. február 7.

Ugy van az a világ megalkotása óta. A népek folytonos harcban állanak egymással. Csak hogy idővel megváltozott a harci mód s a harci eszköz. Ezelőtt fegyverrel, ma művelődéssel és vagyonosodással küzdenek. A népek versengésében, harcában a kultusz a fegyver.

Az eredmény azonban ugyanaz; az erősebb meghódítja, leigazza, adófizetőjévé teszi a gyöngébbet. Minél műveltebb, minél vagyonosabb egy állam, annál erősebb és hatalma annál biztosabb. Az anyagi erővel még az isten csapása, a legnagyobb szerencsétlenségek ellen is sikeresebben védekezünk és elháríthatjuk vagy legalább is nagy mértékben enyhítjük, elviselhetővé tesszük a nyers erőszak rombolásait, míg a szegény népek elpusztulnak azok miatt. A fegyveres háborúk néhány hét avagy hónap alatt döntik el a nemzetek sorsát. Ennél azonban sokkal veszedelmesebb az anyagi érdekek harctere, mivel itt nem ismerik a fegyverszünetet, itt nincs békekötés; a fegyveres háborúkban legiók és ezredek állanak egymással szemben; itt azonban a népek milliói. Ez a nemzetek és nem a hadseregek harca és ebben az lesz a győztes, ki minél több és minél ügyesebb munkáskezet foglalkoztat.

A magyar nemzet ezer esztendő története tele van a harci dicsőség, a hősi bátorság, a vitézség, a hazafiúi önfeláldozás legfényesebb példáival. A mi őseink az ő koruk legragyogóbb erényeivel ékeskedtek és ennek kell tulajdonítanunk, hogy képesek voltak győzedelmesen megküzdeni a sokféle ellenséggel, a mely hazánkra és mindig csekély számú magyar nemzetünkre tört. Megszerezték, megtartották, megőrizték számunkra ezt a hazát és ezt legszentebb kötelesség gyanánt hagyták mi ránk és a mi utódainkra.

Nem is hiányzik belőlünk sem a hazafiság, sem a képesség, hogy ennek az ősi hagyomány-

nak megfelelőjünk és nemcsak megtartsuk, hanem még erőben, hatalomban gyarapítsuk is ezt a hazát, melyet minden jó magyar oly igazán szeret. Csak egy nagy hibája van a magyar társadalomnak és ezen minél gyorsabban segítenünk kell, mert e veszedelem annál nagyobb lesz. Ugyanis a nemzet és államfentartó tényezőkről alkotott ősi fogalmainak hatása alól nem vagyunk képesek teljesen kibontakozni. Ez főként áll az egykori államfentartó elem, a régi magyar középosztály egyenes leszármazóira, a kik sehogy sem voltak képesek az új feladatokkal számolni és régi kiváltságos helyzetük megszűntével nem tudtak mindjárt hasznos munkakört találni a maguk számára és a helyett, hogy új, modern jövedelmező foglalkozás után néztek volna, a pazarló urhatnáság, a dologtalan léhaság vett rajtuk erőt. Még mindig a régi kiváltságokból szerettek volna élni most is, midőn a felszabadított népek milliói szabad versenyében inkább az egyéni erő, tehetség és képesség minél erősebb kifejtésére lettek utalva.

A régi rendi társadalomnak a modern, demokratikus alapokra való átmenetele processzusában tehát nálunk Magyarországon roppant bémítólag hatott az eddigi vezető elemek indokolatlan előítélete főként az ipari és kereskedelmi foglalkozások iránt. Ennek az előítéletnek rossz hatása még abban is nyilvánult, hogy az alsóbb társadalmi osztályok az új modern korszak életküzdelmeiben természetes vezetők nélkül maradtak, kikhez eddig hozzá voltak szokva; másoktól pedig idegenkedtek. Így tehát ebben a nagy társadalmi evolúcióban mi magyarok nem voltunk képesek lépést tartani a többi nagy nemzetekkel, azoktól elmaradtunk és most megfeszített munkával, az államhatalomnak oly nagymérvű pártolása és egyenes anyagi támogatása mellett sem vagyunk képesek a mulasztás súlyos következményeit hamarjában kipótolni.

Az életszükséglet napról-napra fokozódik;

a munka- és foglalkozáskereső száma tetemesen szaporodik és ezzel szemben nem igen növekedik a kereset lehetősége. Nem vagyunk képesek elegendő munkát adni a sok munkakeresőnek, mert a kereseti források nem szaporodtak; a létezők pedig már mind el vannak foglalva. A természetes népszaporodás folytán ez a súlyos válság még inkább fokozódik. Már a földművelés több munkást el nem bír; az ipari és kereskedelmi foglalkozás határtalan mezején kell tehát alkalmazást keresnünk a sok munkára váró kéznek.

Romboljuk le első sorban az előítéletet az ipari és kereskedelmi foglalkozás iránt, melynek ma oly nagy nemzeti hatása van. Ennél nem lehet nagyobb jelentőségű feladatunk; nem nyújthat nagyobb tisztességet, díszet és tekintélyt semmiféle más életállás avagy foglalkozás. Az legyen hazafiúi büszkeségünk és nemes ambíciónk, hogy mint iparosok és kereskedők legjobb tehetségünkkel szolgálhatjuk nemzeti és állami érdekeinket. Annak a munkásnak kalapácsa legyen olyan tisztelt tárgya, mint volt az ősi nemzeti kegyelettel övezett vitézi kard. Mert mindkettő egyenlően nemes hivatást tölt be hazánk és nemzetünk védelmében és jövőjének biztosítása tekintetében. Az ipar és kereskedelem a közvagyonosodás feltételeinek szaporítása legyen a mi elsőrendű nemzeti aspirációnk. Becsüljük meg a munkást és a munkát, mely ennek a magyar középosztálynak éltető eleme. Ezt a munkást, ezt a produktív középosztályt erősítsük, megélhetésének feltételeit szaporítsuk, mert ez a nemzet életében azt a hatalmas szerepet játsza, a mit a fának a törzse. A mig ez ép és egészséges, addig izmosak, erősek lesznek a fának ágai, diszes és hatalmas marad a koronája.

A képviselőház igazságügyi bizottsága
Fabinyi Teofil elnökelete alatt szombaton ülést tartott, amelyben megválasztotta a kisbirtokosok országos földhitelintézetéről szóló 1897. XXXIX. t. c. módosításáról szóló törvényjavaslat előadójaának Matuska Pétert s az 1881. LIX. t. c. 3. §-ának módosításáról szóló törvény-

A „BÁCSKA” tárcája.

A VIASZUJÚ EMBER.

Angolból: **Lintz Géza.**

(Vége.)

Mialatt babozva állok, egyre azon tűnődve miként mentsem ki magamat ezen időszerűtlen megjelenésemért, egyszerre csak régi barátom ismerős hangját hallom. Épen két előttem érkezett látogatómnak szívélyes üdvözlésével volt elfoglalva, kikkel végezvén, a lehető legbarátságosabban és a legösszefogottabb vendégszeretettel fordult felém.

— Bocsánatot kérek — mondom — ezen váratlan megjelenésemért. Angol vagyok, talán még emlékezik reám, nevem: Fletscher Vince s most történetesen Algirban vagyok.

— Szívemből üdvözlöm. Hozta Isten — mondá — sokszor vannak látogatóim földieit közül, midőn Constans felé utaznak s mindenkor szerencsésnek érzem magamat nekik ezen vidéket megmutathatni. Bocsánat — egy újabb jövevény üdvözlésére sietett — a dolog abban áll — egészíté ki szavait, visszatérve hozzám — hogy ma nagy vadászútnepélyt rendeztem és így annak ezerféle keserű gondolaj szórakozottá tesznek. — János! vezed ezen urat a szobák egyikébe. Lássuk csak! a keleti szoba lesz a legjobb s ügyelj, hogy a kalauz s a lovak hiányt semmiben sem szenvedjenek! Egy negyedóra múlva a harang hívólag fogja az ebédhez inteni. Ezzel arcán jóakarata mosolylyal s még barátságosabb készsorsítással távozott, engem az arab szolgára hagyva.

Az ebédlő, melybe a nagy s diszes társaság lassan gyülekezni kezdett, fölséges jelenetet ábrázolt.

A művészi kandelaberek a gyertyák sokaságával, melyeket a körüllevő szebbnél-szebb tükrök milliárdjával sugároztak vissza, valóban megkapó volt. A hófehér damaszt terítőkről szemképráztatólag csillogtak a remek ezüst evőkészletek, a kristályok és színes üvegek, míg a hosszú tábla egyik végétől a másikig a legváltozato-

sabb színben pompás égáji virágok s fölséges farnekek fedeztek s mindennek koronája a díszesen öltözött szolgák sokasága volt.

Mielőtt az asztalhoz ültünk volna, házigazdám barátjaitól körüllevé találtam s hogy észrevettem, egy kegyteljes fejbőlintással adta tudtomra.

— Egészen helyes! Az a kevés — gondolám — mit magamról mondtam, elég. Ha valaki ily sivatag és pusztaságban palotát épít magának, bátran be lehet hozzá jutni ajánlólevél nélkül is. Nagy gazdagságának egy váratlan szemlélője csak kellemes és szívesen látott lehet. Magamat szomszédom előtt meghajtva, azon elhatározással foglaltam el helyemet, hogy a dolgok ily váratlan fordulatát tölem telhetőleg felhasználom. Összesen buszan voltunk. A társaság két arab főnökből, egy-két francia tisztből, egy vigkedélyű öreg lelkészből és több napégette kolonistából és civilből — ez utóbbiak valószínűleg a közeli város jegyzője s tanácsosai — állt.

Jó ideig tartott, míg a társalgás határozott irányt nyert. — Ugy látszik minden egyes vendég ugyanazon helyzetben volt, melyben én t. i. éhes. Az első felóra alatt a bankettnek legfőbb kísérője a kések és villák különféle zörgése volt.

Midőn az éhség első parancsoló vezérzavai kielégítettek, házigazdámra tekinték.

En tiz év lefolyása alatt külsőleg igen megváltoztam, valószínűleg a felismerhetetlenségig; ő azonban teljesen a régi maradt. Hajam már ezüstös fényt vett fel, ellenben az ő rövidrendyirt szakállja és gondör haja most is oly fekete volt, mint azelőtt. Mikor utoljára láttam, én magas, szikár alakú, vékony dongájú 23 éves emberke voltam, most pedig meglehetősen kiszélesedve és elhízva; ő azonban a látszat szerint egy negyed hüvelyknyit sem szélesedett.

Arcaát vizsgálva, azon egy kevés változást vettem észre, de hogy ezen változást mily természeti hatás okozhatta, megfjethetetlen maradt előttem. Némi változás azonban észrevehető volt rajta. Minél inkább igyekeztem képét a múltból visszavarázsolni, annál tisztábban ismertem fel. Arcának nyílt és csaknem lethargicus kifejezését, az az előtti évek szeretetteljes előzékenységét, — az őnuralomnak bizonyos kemény kifejezése váltotta

fel, mely tiz év előtt Basilio Constantnál teljesen hiányzott. A boldogság s szerencsének nagysága az én észinte és szellemes utitársamat valószínűleg világfívalakította át.

Mihelyt az erős és gyöngyöző borokat ereinkbe pezsegni éreztük, a bankett is azonnal zajosabb s élénk-kebb fordulatot vett.

Hangját a hangok zűrzavarában nem voltam képes kivenni. A miért is, társalgásba bocsájtkoztam szomszédommal, a vig kedélyű lelkészszel.

Hanem azért tekintetem az egész idő alatt, folyton a tábla szemközti levő oldalára szegeztem. Figyelmet sehogysem tudtam elvonni talányokba burkolt házigazdámól s bár lopva, de folyton figyelemmel kísértem ezen embert s még sem azt, kivel Marseilleban a hófűvés következtében oly nagy ismeretségre léptem. Mialatt őt — minden feltűnés nélkül folyton figyelemmel kísértem volna, egyszerre egy alig említésre méltó eset szívemet heves dobogásba hozta. A ház ura, ki hirtelen nyult pohara után, kezét egy éles kés éléhez érinté, melyet a szolgálta épen azon pillanatban akart eltávolítani. Azt hiszem egyedül az én szemem vették észre a következményt: Egy csepp piros vért a kis újj felületén.

E felfedezésre támadt ijedségtől megkapva, nagy erőfeszítembe kerültem, hogy felindulásomat legyőzzem. Látszólag teljes nyugalommal fordultam az öreg lelkész felé s kérdém:

— Régóta lakik ön ezen vidéken? Mióta ismeri házigazdánkat?

— Ma van 14 éve mióta hivatásomnak élve Afrikában tartózkodom s igen boldognak éreztem magamat a szerencse azon kinttetése által, hogy az ifjú örökösöt új otthonában, mint első üdvözölhettem.

— Kiséret s minden rokon nélkül jött ide? — kérdém.

— Szerencsétlenségére-e vagy szerencsésjére, egyedül állt a világon, ha ugyan egy millió örököséről ezt lehet mondani, — volt a felelet.

Azonnal tisztában voltam magammal. Tekintet nélkül a történendőkre, egy gondolat, egy borzasztó bűnténynek gondolata támadt föl bennem, melyet épen most fedeztem fel, s mely azon szerencsétlen ifjún követtetett

javaslat előadójának pedig Zsigárdy Gyulát. Elhatározta továbbá a bizottság, hogy mindkét törvényjavaslatot csütörtökön, f. hó 10-én veszi tárgyalás alá.

Ujdonságok.

Személyi hír. Boxicevits Lajos, tábornok, dandárparancsnok, vasárnap a délutáni vonattal városunkba érkezett, hogy szemlét tartson a helybeli honvédsáskolaj fölött. A tábornok holnap utazik el városunkból.

Hírek az érseki egyházmegyéből. Révai Tibor szenttamási káplán érseki iktatóvá és szertartóvá neveztetett ki.

Új körorvos. Szilbás és Paraga községek körorvosává dr. Dembitz Sándor választott meg.

Járási bál. O-Becséről írják: E hó 19-én felesleges igérkező bál lesz, melyet a járási tisztviselők, éltkör dr. Balaton Gyula főbíróval, rendeznek. A bál sikerét mára szép számu rendezőség biztosítja. Különösen nagy az érdeklődés a vidékiek részéről. A bál tiszta jövedelme a szegények közt fog kiosztatni. Elarúhatjuk, hogy a hölgyek igen érdekes meglepetésben fognak részesülni.

A kaszinó közgyűlése. A zombori polgári kaszinó-egyesület vasárnap délelőtt tartotta meg az évi rendes közgyűlést. A megjelölt tisztújításnak eredménye a következő: Elnök Pribil Ernő, alelnök Popovits Sebő, igazgató Raisz Lajos, aligazgató, Thum Vince, pénztárnok Heindlhofer Róbert, ügyész dr. Buják József; a választmány tagjai: Fejér Gyula, Havel József, Molnár István, Tarczy Mór, Szauerborn Károly, Sztrilich Zsigmond, id. Husvéth István, Lang Flórián, Frey Imre, Valtér Nándor, Robeim Károly, Kelő Mór, Rác Soma, Bárány Zsigmond, Késmárky Béla, dr. Duchon János, Vuits A. Miklós, Bárczi Iván, Palfy Dezső, Wagemann Simon.

A zombori főgimnázium. Markovits gyorsíró köré f. é. február hó 9-én, szerdán d. u. 3 órakor a gimnázium épületében a rendszer megalapítójának, Gabelsberger X. Ferencnek születési évfordulója alkalmából nyilvános versenynyelv egybekötött díszgyűlést rendez, melyre a műbarátokat és a gyorsírás iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. Tartja Rác Soma tanár, a kör vezér-elnöke. 2. Gabelsberger élete és rendszere. Értekezés. Irta és felolvassa Brauner Zsigmond VIII. o. t., a kör elnöke. 3. Alkalmi óda. Szavalja Orschelbacher Károly V. o. t. 4. A gyorsírás története intézetünkben. Irta Strasser Henrik VI. o. t., felolvassa Diener Elemér VII. o. t. 5. 150 és 180 szótagos versenyrások jutalmakkal egybekötve. 6. A szabatos stenogrammpályázat eredményének kihirdetése. 7. Záróbeszéd. Tartja Brauner Zsigmond VIII. o. t., a kör elnöke.

Színházi műsor. Kedden Századvégi lányok; szerdán Patajné Vida Etelka urnó felléptével Szelenyi Emilia jutalomjátékával Szegény Jonathan; csütörtökön Dolvai nábob leánya; szombaton Brigitta hozomány.

Gyászhir. Vettük a következő gyászjelentést: Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk rokonainkkal, barátainkkal és ismerőseinkkel, hogy szeretett anyánk, nagyanyánk testvérünk illetve anyósnunk özv. Ruzsits Miklósné szül. Halm Berta folyó évi február hó 6-án délután 5 órakor, életkorának 56-ik évében elhunyt. A drága halott hült tetemei folyó évi február hó 8-án délután 3 órakor a halottas házban (Széchenyi-körút 23.) az evangélikus egyház szertartása szerint fognak beszenteltetni és a gör. keleti nagytemetőben örök nyugalomra helyeztetni. Zombor, 1898. évi február hó 6-án Béke lebegjen porai felett! Maximovits Szilárdné szül. Ruzsits Antonia, Popovits Dusanné szül. Ruzsits Julia, lányai. Maximovits György, Maximovits Blanka, Maximovits Julesi, Popovits Lyubica, Popovits Jelka, Popovits Vera, unokái. Halm Sándor, Halm Emil, Halm Gyula, Halm Ervin, Halm Ottó, testvérei. Popovits Dusán, Maximovits Szilárd, vejei.

Eljegyzés. Szabó Árpád mult hó 30-án jegyezte el Bán Rozika kisasszonyt, Bán Géza nyug. vármegyei irnok leányát Topolyán.

el, kinek helyét most a gyilkos tölti be. Felálltam s vad emberfeletti hangon dörgém:

— Csendet kérek!

— Tiszelt vendégsereg — mondám — ez nem azon óra, mely az öröme és vígságra alkalmas. Kérdezétek meg azon urat, kinek asztalánál ültek, hogy hova tette s mit csinált a valóságos Basilio Constanssal. Ez nem tréfa, folytatam — miközben a bűnöst erősen szemügyre vettem, — hanem való, szomorú tény. Uram, azon piros folt, mely balkezének kis ujján látható s azon csepp vér, melyet letrőtöl, az ön árulói. Névrokonát igen jól ismertem s biztosítottam a jelenlevő igen tisztelt urakat, hogy Afrikába jöve, balkezének ötödik ujjá kitűnő viasz utánzattal volt pótolva; hogy mi volt végezete s hogy mi történt a szerencsétlen ifjával 1869. évi január hó 23-ára, a mely időben elbucsuztam tőle Marseilleban, azt napfényre hozni, legszentebb kötelességemnek fogom tartani.

Hosszu és fáradságos kutatás, vizsgálódás után — melyek a francia gyarmat kriminális ügyiratai között oly híres névre tettek szert — végre napfényre jött a titokzatos s a bűnös Basilio az igazságszolgáltatásnak lett kiszolgáltatva.

Elethossziglan való börtönrre ítéltetett, mivel be lett bizonyítva, hogy elutasítás után fellestétvért Marseille partjainál vízbe fullasztotta.

A testvérek az nap korra reggel hagyták el szállójukat podgyászaiakkal együtt, midőn a gőzhajó Algirba vitorlázott. A vizsgálódás továbbá még a következőket derítette ki: Ugyanazon reggelen két keletindiai ifju — a tengeren kirándulást teendő — egy csónakot bérelt, onnan azonban csak az egyik került vissza. Midőn társa felől kérdezték, azon választ adta, hogy társa más ponton szállt ki s az utat visszafelé gyalog teszi meg. Mivel a két ifju dolga senkit sem érdekelt, csupán önmagukat, ennél fogva teljesen figyelmen kívül maradt azon körülmény, hogy a szállodát ketten hagyták el s a hajóra csak az egyik szállott fel. A terv többi részének keresztülvitele már igen könnyű volt, amennyiben Afrika gyarmatain sem a valódi örökös, sem ennek fellestétvért egy lélek sem ismerte.

Gyászhir. Dr. Krajnyák Antal mármaros-szigeti kincstári altágyész, aki hosszabb időn át a zombori kincstári ügyészségnél volt mint ügyvédjelölt alkalmazásban, a napokban Mármaros-Szigeten elhunyt.

Adózók figyelmébe. Zomóor szab. kir. város tanácsa részéről ismételve felhívatnak azon adózó polgárok, a kik adókönyveiket eddig sem mutatták be, azokkal most már 8 napon belül kiegészítést végezt anynyival inkább a város adóügyi osztályánál jelentkezzenek, mintbogy az e tekintetbeni mulasztásért, az 1883. évi 44. t. c. 36. §-ában foglalt rendelkezés szerint a m. kir. pénzügyigazgatóság által 1—5 frtig terjedő bírságban fognak elmarasztaltatni.

Halálozás. Ungár Benjámín ó-morovici nagy-birtokos, megyei bizottsági tag, folyó hó 4-én reggel 4 órakor tevékeny életének 86-ik évében elhunyt. A boldogultat vasárnap délután 2 órakor tették örök nyugalomra az ó-morovici izr. sírkertben.

Közigyónörőség. Bogojeváról kaptuk a következő meghívót: A „Bogojevai Polgári Olvasókör“ folyó évi február hó 16-án (szerdán) könyvtára javára a „Központi vendéglő“ termeiben zártkörli táncvigalmi közigyónörőség rendez, melyre uraságodat és családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Kezdeté 7 és fél órakor. Vacsora 70 kr. Feltűzésekkel köszönettel nyugtáztatnak.

Katonai előkészítő iskola Kolozsvárott. „Önkéntes-jelöltek tanfolyama“ név alatt már 7 év óta fennálló Kolozsvárt egy tanintézet, melyben 16—20 év között levő ifjak előkészítést nyernek az egyéves önkéntességre jogosító vizsgálatra. A törvény értelmében ugyanis nemcsak azok lehetnek egyéves önkéntesek, kik érettségit tettek, hanem azok is, a kik egy e célra kirendelt bizottság előtt képesítő vizsgát tesznek. Különös előképzettség nem kívántatik, mindössze néhány osztály. Az igazgatóság hozzája fordulónak szivesen ad bővebb felvilágosítást. — Ugyanott gimnáziumi vagy polgári iskolai magántanulók is fölvetetnek.

Művész Baján. A bajai kereskedő-ifjak egylete február hó 26-án estélyt rendez. Az estélyen közreműködik Csillag Teréz is, a nemzeti színház művésznője.

Mulatság Bezdánban. A bezdáni „Polgári Kör“, amely ezelőt egy évvel alakult meg, fényes jelét adta életrevalóságának. Ugyanis f. é. február 1-én felolvasással és szavallással egybekötött táncvigalmat rendezett. Megjegyzendő, hogy a kör tagjai többnyire német és magyar közönséges földmivelő polgárokból állnak. Az elnök, aki maga is közönséges földmivelő polgár ember, rövid üdvözöl beszéde után Nagy József tanító felolvasása következett. Napi kérdések, ezalatt főleg egyes bajokat esetelt, de amelyek miatt nemcsak hogy nem tartja a helyzetet vizsgálatannak, de rámutatva a minden téren mutatkozó szép haladásokra, munkára, kitalásra és reményre buzdít, amelyeknek gyümölcse váltvetett egyetértéssel bizonyára nem marad el. A felolvasás után Kéles István szavalta Petőfinék „Szeget szeggel“, majd Kiss Mihály ugyancsak Petőfinék „Falu végén kúrta korsóma“ c. költeményét, ami azért érdemel dicséretet, mert mindkettő a népek egyszerű gyermekei. Végül Schnitzer József, ottan mindenkinek a „jó Schnitzer bácsija“, egy programon kívüli rövid költeményt szavalt el fiatalos kedvvel, amelyért általános taps jutalmazta. A mulatság tiszta jövedelme, amely egy könyvtár alapítására lesz fordítva, dacára a csekély belépődíjnak (50 kr páronként), szép eredményt mutat föl. De ennél sokkal nagyobb és dicséretesen kiemelendő eredmény az erkölcsi siker. Megjelent ugyanis a mulatságok a nagyszámu magyar és német polgárságon kívül az iparosoztály, de főleg az értelmiség igen tekintélyes számban. A mulatság igen kedélyes lefolyású volt és az értelmiség valóságos lelki gyönyörűséggel nézte, amidőn a magyar férfiak német nőkkel és megfordítva, lejtették a különböző táncokat, de főleg a csárdást. Feltűzettek: Knipf F., Matisz Istv., Schmidk V., Kelsch Istv., Kovács M., dr. Flekenstein F., Császár J. tanító, Nyári P. h. k., Loschitz A., Balla P., Gyórfi J., Czimerman J., Raug J., Bemze A., dr. Goldsmid D., Jagodits F., Valheimer N., Flesz S., Varga József 1—1 koronát, Kereser Ig. 2 kor. 50 fil., Gutman K. 40 fil., Loschitz L. 40 fil., utólag Schmid J. id. 60 fil., összesen 21 korona 90 fillér. Fogadják a nemes szívű feltűzettek ez uton is a kör legmélyebb köszönetét és hála-látját.

„Zentai Gazdakör“ által az adai m. kir. földmives isk. tantestületének bevonása mellett rendezett népies isk. előadások rendkívüli érdeklődés mellett folynak. Folytatólag január 30-án Lebak Béla szaktanító és Szabó Sándor állatorvos a zentai tanákon; Novoszel János gkőri titkár és Berger K. Lajos földmives isk. tanár Petrovoszellón; Tóth Lajos gkőri elnök és Lukácsy Imre földm. isk. igazgató O-Becsén; február 2-án Kovács Géza és Lebak Béla községi tanítók Felsőhegyen; Novoszel János és Szabó Sándor Moholon; Berger K. Lajos és Bednárz Károly kertesztanító Zentán; Lukácsy Imre és Tóth Lajos pedig Petrovoszellón tartottak nagy érdeklődés mellett különféle mezőgazdasági gyakorlati tételről igen sikertűlt és figyelemmel meghallgatott előadásokat.

Színészet Baján Baja város tanácsa Kunhegyi Miklós igazgatónak engedélyt adott arra, hogy társulattal folyó hó 22-étől virágvasárnapig Baján szini előadást tartasson.

Összetűközés. Szabadkán uagy esődtűletet okozott pénteken a Pest szálloda előtt egy villamos kocsis összetűközése az 59. számú fiakkerral. A kocsis kissé be volt csipve, és mikor a villamos vágányokra ért, erősen kiáltozott a közeledő villamos kocsira, hogy „hó, hó, álljatok meg!“ A villamos kocsis vezetője hirtelen meg is akarta állítani a kocsit, de már késő volt, mert a vagon a kocsis hátsó részét elütötte s darabokra tört. A kocsis lebukott ugyan a bakról, de semmi baja nem történt, ép úgy a lovaknak sem.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Zadraven Géza jantóvicsi illetőségű zombori lakos vezetőkénevének „Szende“-re és Keimich János bácsi pénzügyőri szakaszvezető fővigyázó vezetőkénevének „Kemény“-re kért átváltoztatását megengedte.

Himen. Dudás István, a „Zentai takarékpénztár“ igazgatója, folyó hó 6-án esküdtött örök hűséget Csupity Leposzáva kisasszonynak Pacserón.

Halpapríkás. Knipf Gáspár, a „Csitaonica“ jó-hírű vendéglőse február hó 23-án, hamvazó szerdán halpapríkást rendez. Egy teríték 1 frt.

Az iparos dalárda mulatsága. A helybeli iparos dalárda szombaton este a „Vadászkürt“ összes termeiben farsangi dal- és táncestélyt rendezett a következő műsorral: 1. „Himnusz az éjhez.“ Bethoventől. Előadja a dalárda vegyes-kara. 2. „Egy tanító keservei.“ Előadja a dalárda 7 tagja. A magánrészt éneklő Gruda Pál úr. 3. Felolvasás. Tartja: Trischler Károly úr. 4. „A négy lengyel zsidó.“ E. Neumantól. Bohózatos férfi négyes. Előadják: Pinkeles (Haasz Gyula), Jeteiles (Scherer Antal), Isaak Scholem (Herczenberger Ferenc), Moses Hersch (Gruda Pál). Zongorán kíséri: Csermák József úr. 5. „Kuplák.“ „Kukta kisasszony“ operettből. Éneklő: Koch Anna kisasszony. Zongorán kíséri: Csermák József úr. 6. „Viharban.“ Dürnertől. Előadta a dalárda férfikara. — Az estély pompásan sikertűlt. Közönség nagy számban volt jelen s az ügyes szereplőknek ugyancsak kijutott a tapsból. Különösen sok tapsot aratott Koch Anna k. a., továbbá Trischler Károly úr és Gruda Pál úr. Az előadás után tánc következett, a mely kivilágos kirivradtig eltartott.

Eljegyzés. Preszly Ida kisasszonyt Zentáról f. hó 6-án eljegyezte Micskey Vince, török-kánizsai tb. főszolgabíró.

Szerencsétlenség. Adán megrendítő szerencsétlenség érte az elmúlt héten egy szegény iparosnak családját. Ugyanis Kása Márton itteni kovácsiparos mesternél addig, míg ő a műhelyben volt elfoglalva, odabaza családjá körében borzasztó szerencsétlenség történt. Midőn ugyanis beesteledett s a háznál levő családtagok a petróleumlámpát voltak kénytelenek meggyújtani, alig égett az rövid ideig, észrevették, hogy a lámpában kevés a világító. Kénytelenek voltak a lámpába petróleumot önteni, azonban lehet talán azért, mert nem volt egyéb világító eszköz, a mit meggyújthattak volna, de lehet, hogy gondatlanságból a kanócot el nem ottlák, hanem a csavart kivéve, egy öntötték bele a lámpába világítót, midőn a kanóc javába égett. Nagyon hihető, hogy azért, mert az égő kanócotól a világítótartót át volt melegegde s ott erős gáz volt kifejlődve, a tartóba öntött petróleum tüzet fogott és explodált. A halálra rémült asszony a meggyuladt s lánggal égő lámpát eldobta s a világítótartót eltűrt, úgy, hogy belőle a folyadék a szobában széjjel ömlött s ott, a hol elfolyt rögtön tüzet is fogott. De ekkor már az asszony rubája is tüzet fogott, nemkülönben a szobában foglalatokodott 17 éves nagy leányé. Midőn pedig a szobából a szabadba akartak menekülni, egész tüztengeren kellett keresztüllatolni, a minek nagyon természetes következménye az lett, hogy ruhájuk, nemcsak fölülről fogott tüzet, hanem alulról is el kezdett égni s mire a szabadba, az udvarra kiértek, akkorára már egy mozgó égő fákylát képeztek. De már ekkor hiába is lett volna akár minő segítség, mert akkorra oly súlyos sérüléseket ki fogja beverni s nagyon közel áll ahhoz, hogy ő is áldozatul fog esni. A szerencsétlenség annál inkább nagyobb, mert ama iparos szegény, ki két keze munkájával csak nagy keservesen tudja 8 tagból álló családját — melynek legkisebbike alig 2 hónapos — úgy a hogy fenntartani. A pillanatnyi nyomor és inség enyhítésére a községben több oldalról gyűjtést indítottak meg. Így külön gyűjtöttek a közalkosságánál és ismét külön a helybeli kovácsiparosok között s a befolyt összeget átszolgáltatták a kétségbeesett férjnek.

Bank- és váltó-üzlet. Zomborban Spitzer és Léderer cég alatt egy új bank- és váltó-üzlet alakult.

Dupla hazugság. Furcsán esett az eset — de megeseett. A férj uram elment hazulról és hát bizony oda ment, a hova az asszonyka nem szivesen bocsátja el. Az asszonyka el is ment hazulról és hát épen olyan társaságba ment, a hová a férj uram nem szivesen bocsátja el — állítólag valami féltékenységi história rejlik a mese mögött. Mikor úgy délután 5 óra lett már, az asszonyka jónak látta másban kimenteni magát és egy cselédfélelvel baza küldött a férjéhez egy levelkét, a melyre az volt írva: „Kedves mucus! Itt vagyunk Trencsénieknl és oly jóízűen tracscolunk, hogy csak egy óra mulva érek haza. Szerető angyalod.“ A férj uram is jónak látta az asszonykát megnyugtanni és a következő levelet írta baza: „Kedves mucusom! Egy kis kláber-parthin vagyunk Trencsénieknl és mivel Benő is itt van, nem szakitom félbe — egy óra mulva otthon leszek.“ A cseléd ezt a levelet is haza vitte. A véletlen úgy hozta, hogy mindketten 9 órakor érkeztek baza és egy meglepetésükre ott találták a levelet az asztalon. Elolvasták mindkettőt, egyik se szolt egy szót se, mindegyikük elgondolta a magát, sokféle kétely merült fel lelkükben — de azt az egyet bizonyosan tudták mindketten, hogy egyikük se volt a Trencsénieknl.

A föld és népei. Pontosan, mint minden esztendőben, most is megjelent Hübner geográfiai statisztikája, a mely nagy lelkiismerettel számol be arról, hogy hányan járnak kelnek ezen a földtekén. Eszerint 1897-ben 1535 millió lakosa volt a földnek, huszonhárom millióval több, mint 1896-ban. A 23 millió szaporodásban Európa 5-7, Ázsia 6-2, Afrika 7-5 és Amerika 3-2 millióval vesz részt. Az Egyesült-Államok egymaga 2-8 millió lélekkel szaporodott, úgy, hogy lakói Észak- és Dél-Amerika összes lakosságának 53 százalékát teszik. Európa lakóinak száma 378-6 millióra emelkedett, a melyből az európai Oroszországra a lakosság 28, Németországra és Ausztria-Magyarországra 26 százaléké esik. Mindhárom ország tehát együttesen bír olyan túlsúlyal Európában, mint az Egyesült-Államok Amerikában. Érdekes Oroszország lakóinak a megoszlása: az Ázsia felé eső, a déli és a lengyel kormányzóságokban van különösen jó dolguk a férfiaknak, mert ott sokkal többen vannak, mint a nők. Egész más képet nyújt Franciaország statisztikája. Ott a lakosság csakis a tömeges bevándorlás által és mégis csak 174,783 lélekkel szaporodott. Nagy számban vannak azok, a kik a vén Európát megunták. Összesen 301,067 lakos ment ki az új világba. A kivándorlók legjelentékenyebb kontingensét Németország, Belgium, Anglia, Ausztria-Magyarország, Olaszország és Hollandia szolgáltatták. — Hogy hányan kívánczoltak vissza, arról nem szól a statisztika.

Sorozatok...
rozások va
kező sorro
hó 7-től 13
Apatinban
28-tól ápril
Palánkán n
hó 21-től 2
5-éig, Zsab
hó 28-tól
Zentán a
O-Becsén
március hó

Kire...
kedő segéd
ellatogat ki
örült, hogy
azt saját
A leány ne
melyik tárg
állapodott
állott voln
hatóságna
idegenített

Mire...
nem valami
újság szerke
A legsiker
legk eddoss
rákideveseb
bátyján já
ságon tört
gondol, 3
hajszála n
ránékok mi
bibelődik
érdeklék.
— van szám
60 éves ko
tartanak.

Vonu...
ban. Az ok
menetrend
szeknek, ille

1. Sz
kor szeméy
és esti 8 or

2. Sz
kor vegyes
vonat, esti

3. G
vegyesvonat
esti 8 óra 4

4. G
személyvonat
esti 8 óra 2

5. B
személyvonat

6. B
személyvonat

7. U
vegyesvonat
óra 51 perc

8. U
személyvonat
7 óra 18 pe

Mi...
A „V
16 képpel
„A magyar
genes.“ Költ
az 1848 49
honvédtiszt
„Hányan v
(Görö Lajos
Gyula új reg
val). — A
németek Ká
lek egy tek
konai level
— A körben
— „A kobán
ner Ödön“ (u
(képpelkel
vészet Köz
Egyvelest
fizetési ara
gokkal“ e
szulat kiadó
Ugyanitt me
ujjag a mag

Élvezet...
hó 1-én tar
című 3 felvo
oly hatással
szereplők, n
ismerest, m
mint műked
azoknak ma
színeszek se
igen nem es
nyilatkoztak
és jobban m
a local patri
közönség egy
a kik veltűn
csenek s a
lyással s igy
örültek és v
maguknak re

A cím...
művészi tebe
misíthatlan
valóban a fa
hogy külön
tásában oly
hagyása val

Sorozás vármegyénkben. Az 1898. évi sorozások vármegyénkben az egyes járásokban a következő sorrendben fognak megtartani: B. Almáson március hó 7-től 12-éig, Zomborban március hó 13-tól 19-éig, Apatinban március hó 21-től 26-áig, Baján március hó 28-tól április hó 1-éig, Ujvidéken március hó 7-től 12-éig, Palánkán március hó 15-től 19-éig, Hódsághon március hó 21-től 28-áig, Kulán március hó 30-tól április hó 5-éig, Zsablyán április hó 23-tól 26-áig, Titelen április hó 28-tól 30-áig, Topolyán március hó 7-től 11-éig, Zentán a járásnál március hó 31-től április hó 5-éig, O-Becsén április hó 20-tól 25-éig, Zentán a városnál március hó 26-tól 30-áig.

Kirakat előtt. Zentán Gróf József divatkereskedő segédje észrevette, hogy egy hajadon gyakran ellátogat kirakatjuk elé és ott sokáig bűml. A segéd őrlt, hogy kirakatjuk annyira lebilincseli a figyelmet s azt saját ügyességének tudta be. De mennyire csalódott. A leány nem a kirakatot nézte, hanem studiózott, hogy melyik tárgyat akaszthatná le könnyebben. Végre megállapodott egy kendőben, le is vette s tovább állt, azaz állott volna, — de nyakon csípték. Jelentést tettek a hatóságnál s kint, hogy gazdájától is több tárgyat idegenített el.

Mire gondolnak a nők? Erre a kérdésre nem valami könnyű a felelet. Így vélte egyik angol újság szerkesztője is és hölgy-olvasóitól kért rá választ. A legsikerültebb válasz így hangzik: A nő 4 éves koráig eddéségekre és cukorra gondol, 7 éves koráig a legkedvesebb babájára, 13 éves koráig az ő kis unokabátyján jár az esze, 18 éves koráig a romantikus házasságon töri a fejét, 21 éves koráig első gyermekére gondol, 35 éves korában vigasztalhatlan az első özshajszála miatt, 40 éves korában a korán mutatkozó ráncok miatt panaszkodik, 50 éves korában a multalt bibelődik és a mire 60 éves lesz, már csak unokák érdeklik. — Mi csak azt tehetjük hozzá, hogy itt is van számos kivétel és hallottunk már olyanról is, a kik 60 éves korukban még csak a romantikus szerelemmel tartanak.

Vonatok indulása és érkezése Zomborban. Az október hó 1-től érvényes és most kiadott vasuti menetrend szerint Zomborban a következő időkben érkeznek, illetve indulnak a vonatok:

1. Szabadka felé indulás: Reggel 6 óra 46 perckor személyvonat, déli 11 óra 54 perckor személyvonat és esti 8 óra 35 perckor vegyesvonat.
2. Szabadka felől érkezés: Reggeli 6 óra 45 perckor vegyesvonat, délutáni 3 óra 34 perckor személyvonat, esti 8 óra 34 perckor személyvonat.
3. Gombos felé indulás: Reggeli 6 óra 55 perckor vegyesvonat, délutáni 3 óra 41 perckor személyvonat, esti 8 óra 41 perckor személyvonat.
4. Gombos felől érkezés: Reggeli 6 óra 39 perckor személyvonat, déli 11 óra 47 perckor személyvonat, esti 8 óra 25 perckor vegyesvonat.
5. Baja felé indulás: Reggeli 7 óra 05 perckor személyvonat, délutáni 4 óra 05 perckor vegyesvonat.
6. Baja felől érkezés: Délutáni 3 óra 24 perckor személyvonat, reggeli 6 óra 25 perckor vegyesvonat.
7. Ujvidék felé indulás: Hajnali 2 óra 30 perckor vegyesvonat, reggeli 7 órakor személyvonat, délutáni 3 óra 51 perckor személyvonat.
8. Ujvidék felől érkezés: Reggeli 6 óra 30 perckor személyvonat, déli 11 óra 22 perckor személyvonat, esti 7 óra 18 perckor vegyesvonat.

Művészet és irodalom.

A „Vasárnapi Újság” február 6-iki száma 16 képpel és a következő tartalommal jelent meg: „A magyar királyi földtani intézet” (képpel). — „Diogenes.” Költmény. Eudródi Sándortól. — „Följegyzések az 1848 49-iki magyar szabadságharcból.” Egy tábori honvédtisztól; (Roskovics Ignác rajzával). — Regénytár: „Hányan vagyunk még?” Elbeszélés. Irta Jókai Mór (Goró Lajos rajzával). — „A francia zászló.” Verne Gyula új regénye (a francia kiadás eredeti illusztrációival). — „A budai Rácváros bontása” (képpel). — „A németek Kbinában” (képpel). — „Spanyolországi levelek egy tekintetes urhoz.” Irta Deli. (Képpel). — „Csonkai levele és költeménye.” Közli Noszlopy Tivadar. — „A körben.” Szivos Bélától (Jantyik Mátyás rajzával). — „A kőbányai Szent-László templom” (képpel). — „Lechner Ödön” (arcképpel). Pauer Géától — „Kopácsy Juliska” (képpel, amerikai fényképek után). — Irodalom és művészet Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyvél stb. rendes heti rovatok. „A Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Újdonságokkal” együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

Levelezés.

Mélykut, 1898. február 5.

Elvezetes estét nyújtott a mélykúti ifjuság a folyó hó 1-én tartott előadással. Szigligetinek „A cigány” című 3 felvonásos színműve került színpadra, a mely darabot oly hatással, oly érzéssel és odaadással játszották a szereplők, hogy méltán kiérdemelték azon osztatlan elismerést, melyben a közönség részesítette őket. Nemcsak mint műkedvelők sikeresen állták meg helyüket, — hiszen azoknak más mértékkel szoktak mérni — de hivatásos színészek sem játszták volna el különben a darabot s így nem csoda, ha a jelenvotlak egyértelműleg oda nyilatkoztak, hogy ennél hatásosabban, természetesebben és jobban műkedvelőket még nem látták játszani. Ezt nem a local patriotizmus mondatja velem, hanem azon vidéki közönség egyöntetű ítélete alapján vagyok bátor mondani, a kik velünk mélykútiakkal semmi összeköttetésben nincsenek s a kiknek ítéletére mi körülmény sincs befolyással s így pártatlanok mondható; de azért ok is őrltek és vígadtak velünk együtt, bár az est sikeréből magunknak részt nem követelnek.

A címszerepet Közeghy Antal játszta valóságos művészi tehetséggel, előadásának oly benső érzést, hamisíthatlan természetességgel tudott kölcsönözni, mintha valóban a falvégi cigányviskó lakója lett volna, úgy, hogy külön cigányt nálánál gondolni sem lehet. Alakításában oly művészi erő rejlik, a melynek parlagon hagyása valóban kár, mert bátran ki merem mondani s

a kik az előadást élvezték, osztják nézetemet, hogy ó benne valóságos színész kapacitás veszett el. Azt est sikere neki tulajdonítható s így az ó sikere a mi sikerünk is, mert dacára, hogy szerepében a mély érzések és gondolatok valóságos özöne van lefejtve, dacára, hogy a lélek állapota legellentétebb helyzetet teremt, ó minden mozdulatába, minden kifejezésébe oly természetességet öntött, hogy nem csoda, ha elragadtatással szólt róla mindenki s ha az én tollamat is az édes visszaemlékezés vezérli.

Kittünö alakítást mutatott be Rózi szerepében Kraupka Gizella k. a., a ki a sok lelkiüdüdelmet és fájdalmat, majd pedig az őrltséget élethűen játszotta s méltán kiérdemelte a meg-megújult tapsvihart, mely őt a lámpák elé hivta. Sztrélnik Verona k. a. Rebeka asszony szerepét oly természetességgel adta, hogy bizony az életben sem igen van alkalmunk különb pletyka asszonyt látni. Evi szerepét Zavadzki Vilma k. a. játszta kellő hatással.

Az elért siker páratlan, melyben minden egyes szereplő kitétt magáért s azért nem fogják a szereplők rossz néven venni, ha nem fogok kiterjeszkedni minden egyes szereplő sikerére amugy is hosszúra nyult tudósításomban s egyszerűen kijelentem, hogy mindenki elismerést és dicséretet érdemel. Várszegi szerepét Kobelrausch Kálmán, Kurta szerepét, Drégely Antal, Gyuriét Szvetnik Lajos, Márton gazdát Bagó Antal, Petiét Markó János és a hajdu trefas szerepét Friedl Gyula oly odaadással és gyakoroltságossággal játszották, hogy külön-külön is bővebb méltánylást és dicséretet érdemlénének.

Az előadást tánc követte, mely a szokott jókedvvel világos reggelig tartott s hogy a multság sikerült volt s hogy a jókedv lankadatlan maradt, bizonyosága ennek az, hogy a társaságból senki sem távozott reggelnél előbb s hogy mindenki azon reményének adott kifejezést, hogy jövőre többször lesz alkalmá ily előadásban gyönyörködhetni.

Tekintetes szerkesztő ur! Hogy most bővebben foglalkozni szerény multságunkkal annak oka egyrészt az elért siker, másrészt pedig amaz öröm, mit akkor éreztünk, mikor láttuk, hogy a szomszéd községbeli vendégeink majdnem annyian voltak, mint a helybeliek s a kik a nekünk okozott örömet még fokozták akkor, midőn édes emlékekkel távozván körünkől megígérték, hogy jövőre többször fognak nekünk ily örömet szerezni. Adja Isten, hogy ugy legyen!

Végül legyen szabad itt megjegyeznem a siker kellő méltatásául azon körülményt, hogy a helybeli közönség kívánatára folyó hó 3-án még egyszer előadták a „Cigányt”, a mikor nem kevesebb látogatója volt, mint az első estén.

Az erkölcsi siker mellett természetesen nem maradhatott el az anyagi sem, mert az első est bevétele 106 frt 90 kr volt, melyből tiszta jövedelemként 30 frt 8 kr jutott a tanítók arházába javára, míg a második est tiszta jövedelme egy áltudó színpad felszerelési költségeinek vetette meg alapját. Feltűlfitettek ez alkalommal: Császká György 5 frt, Kurka Károly 2 frt 20 kr, Madziyi Géza 2 frt, Knézy Bruno 1 frt 80 kr, dr. Boros József, Cziriák Kálmán, Fodor Dániel, Donáth Sámuel, Kovács Sándor, Lehoczky Mihályné, Rosenberg Sámuel, Szvetnik Lajos, Würth Nándor 1—1 frt, Bence Balázs, Simonyi István, Tóth János 70—70 kr, Kovács Sándor, Kobelrausch Tóbiás, Lukácsi István, Tallósy János 50—50 kr, Treuer Antal, Drégely Antal, Sári István, Pollhammer Antal, Tallósy Károly 40—40 kr, Berkes Ágoston, Löw Ernő, dr. Közeghy Ferenc, Engländer Gusztáv 20—20 kr. — A feltűlfitetők fogadják a rendezőség köszönetét.

Aliquis.

Közgazdaság.

Amerikai lucerna és lóhere ellen.

Az O. M. G. E. növénytermelési szakosztályának legutóbbi ülésén az amerikai lucerna és lóhere behozatalának és különösen elterjedésének megakadályozása tárgyában igen élénk és beható tanácskozás folyt. A vita eredménye a fennfogló viszonyok és az érvényben levő törvényes intézkedések folytán azonban jóformán csak negatív.

Legnagyobb baj ugyanis, hogy a fennálló kereskedelmi- és vámszerződés miatt 1903 ig az amerikai lucerna és lóhere behozatala sem el nem tiltható, sem meg nem nehezíthető. A másik baj az, hogy bár a magyar vetőmagvizsgáló állomások az amerikai lucernát és lóherét le nem plombozzák és így az a gazda, aki plomozott lucernát, vagy lóherét vesz, biztos lehet abban, hogy nem vett amerikai lucernát, vagy lóherét, amde ez jóformán csak az intelligens és nagyobb birtokosoknak van hasznára, mert ezek kellő tudomást szerezvén erről, óvakodnak plombozatlan árut venni. Ellenben a kisebb birtokos, aki egynehány kilónyi szűkségletét a vidéki kereskedőknél szerzi be, — akik nem tartanak plombozott árut — egyáltalán nincs biztosítva arról, hogy egyrészt araukamentes, másrészt nem amerikai lucernát és lóherét szereze be. Annál kevésbé, mert amint arról biztos tudomásunk van, az amerikai lucerna és lóhere a vidéki kereskedőinkhez leginkább osztrák, első sorban bécsi kereskedőktől kerül, akiknek áruját a bécsi megvizsgáló állomás csekély lelkiismeretességgel még az esetben is leplombozza, ha az tényleg amerikai.

Az amerikai lucerna és lóhere ellen való védekezés eszközei tehát nagyon korlátozottak. Az első, a mi még lehathatósabbnak látszik, a társadalmi akció abban az irányban, hogy a gazdaközönségnek minden rétege felvilágosítások arról, hogy az amerikai lucerna és lóhere vesztéskáros a magyar gazdára és ezért óvatosan vásároljon és minden esetben kösse ki a vett árut az európai származás azonosságát. Ebben az arányban a szaklapok és neplapoknak, első sorban a földmívelésügyi miniszterium kiadásában megjelenő és sok ezer példányban terjesztett „Földmívelési Értesítő”-ben és a „Néplap”-ban kell a közönséget erre figyelmeztetni.

Másrészt óvakodni kell lucerna- és lóhere magot vásárolni olyan cégektől, a melyek amerikai lucernát és lóherét forgalmazznak, mert ezek azt nemcsak tisztán árusítják, amikor könnyen felismerhető, hanem a magyar mag közé bizonyos százalékban hozzákeverik és ekkor fel nem ismerhető. Persze nagyon nehéz volna ezeket a cégeket, melyeknek nem mindegyike közli árjegyzékében nyilvánosan, hogy amerikai lucernát és lóherét forgal-

maz, megnevezni, azért nagyon helyesüljük a lucerna- és lóhere-maggal kereskedő cégeknek azt az akcióját, amelyet Mauthner Ödön kezdeményezett, hogy t. i. azok a cégek, amelyek amerikai lucernát és lóhere magot nem forgalmazznak, ezt becsületszavukra jelentsék ki és ezen nyilatkozatot a legszelebb körben publikálják.

A „Köztelek” is kapott ilyen nyilatkozatot, amelyet a dolog érdemére való tekintettel, itt szóról-szóra közlünk.

Nyilatkozat.

Mivelhogy azt tapasztaljuk, miszerint megelőző nyilatkozatunknak dacára a gazdaközönség nincs kellőleg tájékozva az iránt, vajjon kik azok a budapesti magkereskedők, a kik becsületszóval kinyilvánították, hogy amerikai lucerna és amerikai lóheremagot nem forgalmazznak, mi alulírottak szűkségesnek tartjuk, minél szélesebb körök felvilágosítása és a gazdaközönség érdekében az eddig is megindult mozgalom folytatásául újlag is kijelenteni, miszerint amerikai lucerna- és amerikai lóheremagot valamint eddig nem, ugy jelenleg sem forgalmazzunk.

Kelt Budapest, 1898. január hó 17-én.
Mauthner Ödön, Beimel és fia, Kramer Lipót, Radwaner I. L., Nöthling Vilmos és Szávost Emil.

Készséggel járulunk hozzá az aláíró budapesti magkereskedő cégek ezen nyilatkozatához és azt teljesen magunkévá tesszük.

Budapestben, 1898. január hó 17-én.
Magyar Mezőgazdák Szövetsége:
Perezel.
Glos.

Ezeket kivül még szorgalmazzunk kell az 1895. évi XLVI t.-cikknek szigorubb végrehajtását, mely a vetőmagvaknál megkivánja az azonosság bevállását. Sürgetnünk kell, hogy a közigazgatási hatóság ne csak feljelentésre, de a saját maga kezdeményezéséből is tartsa állandó felügyelet alatt különösen a vidéki kereskedőket, vajjon tényleg araukamentes és „európai” név alatt tényleg európai lucernát és lóherét árusítanak-e? Vegyen a hatóság mintákat, vizsgáltsa meg és ha visszaéléseket tapasztalt, a törvény szigorával lépjen fel a visszaelő kereskedők ellen.

A magyar gazdát annyi csapás sújtja. Minden eszközt fel kell használnunk arra, hogy ezeket a csapásokat enyhítsük. De a létért való ezen kizádelemben minden gazdának össze kell tartani.

Felölő szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

703. szám. kig. 1898.

Pályázat.

Járáshoz tartozó Zsablya községben elhalálozás folytán üresedésbe jött községi szűlszónői állásra ezenel pályázatot nyitok.

A községi szűlszónői javadalmazása: 150 frt évi fizetés, 50 frt lakbér és minden közreműködött szűlsz után 2 frt.

Felhívtnak a pályázni óhajtok, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi február hó 20-áig nyujtsák be.

Zsablyán, 1898. évi január hó 28-án.

Nikolits,
főszolgabíró.

Szives figyelembe!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az üzletemben felhalmozott összes

rövidáru árucikkeket,

miután azokat tovább nem tartom, a beszerzési áron eladom.

Evdőszközök, kanalak, zseb-kések, ollók s más vasárúk.

Ivdőszközök, fogkefe, fésű, tajtékpipa, szipka, csibuk, selmeci pipák, Ehrenhofer pipaszárak stb.

Kiváló tisztelettel

ifj. Heindlhofer Róbert.

425. szám.

kig. 1898.

Hirdetés.

Bezdán község elüljárósága meghirdeti, hogy a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező összes legelőterületeket, névszerint a mintegy 400 katasztrális holdnyi nagyszigeti teljesen tisztas taracku legelőterületet, közte a 10 kilométer hosszú védgáttestet és mellékét csak birkalegeltetésre, továbbá a község körül elterült felső és alsó delélt, dongó fok közét, a kiserdő és a sárkányos mellékét, folyó évi február hó 20-ik napján délután 3 órakor a község háza tanács-termében nyilvános árverésen a folyó évi József-naptól kezdődő egy évre haszonbérbe adja.

Kelt Bezdánban, 1898. évi február hó 7-én.

Bosnyák János, **Balla Ferenc,**
jegyző. 3—1 bíró.

Meghívó.

A kovili első takarékpénztár részvénytársaság

1898. évi február hó 14-én, hétfőn, délután 2 órákor

a felső-kovili községi iskolában tartandó

I. évi rendes közgyűlésére

a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

Tárgy:

1. Az igazgatóság jelentése a takarékpénztár 1897. évi működéséről és javaslata a tiszta nyereség felosztásáról.
2. A felügyelő bizottság jelentése és javaslata, hogy az igazgatóságnak az 1897. évi számadásokra a felmentvény megadásáért.
3. Felügyelő bizottság választása.
4. A felszámolásban levő volt „Kovili takaré- és kölcsönös segélyegylet mint szövetkezet“ végleges leszámolása.
5. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag választása.

Kivonat az alapszabályokból: 27. § „A közgyűlésen akár személyesen, akár meghatalmazás útján csak azon részvényeseknek van szavazati joguk, akik részvényeiket 8 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnál letétmentényezték. — 28. §. Azon részvényeseknek, akik 3 hónappal rövidebb idő óta bírnak részvényeiket, a közgyűlésen nincs szavazatuk.“

Vagyon.	Mérleg-számla.	Teher.
Készpénzben	1628 96	Részvénytőke, 600 db részvény á 50 frt
Váltókban	106935 —	Betétek takarékkönyvekre
Ertékpapirokban	170 —	Heti betétek
		Visszleszámitott váltók
		A „Kovili takaré- és kölcsönös segélyegylet mint szövetkezet“ felszámolásban
		Az igazgatóság és a felügyelő bizottság javaslata az 1897. évi tiszta nyereség felosztására:
		Tartalékalapnak 10%
		Külön tartalékalapnak
		Igazgatóságnak tiszteletdíj
		Jótevény célokra
		Elosztandó nyereség 600 részv. á 5 frt
	108733 96	30000 —
		32212 96
		728 80
		40880 57
		653 91
		425 77
		603 19
		178 76
		50 —
		4257 72
		108733 96

Kiadás.	Veszteség- és nyereség-számla.	Bevétel.
Betét kamatok	1548 18	Kamatok és díjak
Betét kamatadó	157 96	
Adó	302 09	
Házbér	150 —	
Fizetések	1360 —	
Igazgatóság tiszteletdíja	348 68	
Költségek	707 13	
Tiszta nyereség 1897. évben	4257 72	
	8831 76	8831 76

Kelt Felső-Kovilon, 1897. évi december hó 31-én.

Veszelinovits Koszta s. k., Bajazetov Zsvíko s. k., Petrovits Milos s. k.,
könyvelő, igazgató, pénztárnok.

A fő- és mellékkönyvekkel összeegyeztetett és mindenben megegyezőnek találtatott.

Kelt Felső-Kovilon, 1898. évi január hó 21-én.

Urosevits Pál s. k., Arsenievits Velizár s. k., Tyirits János s. k.,
felügyelő bizottság tagjai.

Házeladás.

Zomborban a lóvásártéren 569. számú ház, kitűnő forgalmu vendéglővel elhalálózás folytán azonnal szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést ad **özv. Bosnyák Sándorné.**

13286. sz.
tkvi 1897.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Taussig Zsigmond végrehajtatónak Uglyeits Jéfta végrehajtatást szenvedő elleni 473 frt 07 kr tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtatási ügyében a zombori kir. törvényszék és kir. járásbírósi területén lévő, Zomborban fekvő, a zombori 6055. sz. tjkvben A. 1 (2667-2669.) hr. sz. alatt felvéve volt és a zombori 2930. sz. betétbe átvitt A. I. 1635., 1636. hr. sz. 358. ö. i. sz. ház 181 □ öl beltelek és 1636. hr. sz. 88 □ öl szállóra az újabb árverést 720 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi február hó 24-ik napján délután 3 órákor a telekkönyvi hatóság árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 72 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX-ik t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óradékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszoigaltatni.

Kelt Zomborban, 1897. évi december hó 22. én.
A zombori kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. törv. bír.

Pályázat.

Ó-Szapár községbe (Bácsmegeye) német-magyar tannyelvű, róm. kath. jellegű, osztatlan népiskolához tanító keresetkelt. Ezen állás jövedelme: a) 400 frt o. é. havi előleges részletekben a községi pénztárból; b) szabad lakás kerttel; c) egyelőre három évre 50 frt évi segély és 50 frt fűtési átalány a kalocsa-főgyűházmegyei alapból. Ezen fizetésért köteles a tanító az ismétlődő tanítást is végezni. Az illir nyelvben is jártasak előnyben részesülnek. Az okmányokkal felszerelt folyamodványok **foljó évi február hó 25-éig** a nt. esperesi hivatalhoz **Bács-Doroszlóra** küldendők. Az állás március 1-én okvetlen elfoglalandó.

Garay József,
iskolaszéki elnök.

2-1

Hirdetmény.

Zomborban, a vármegyei közéletben egy csinos lakás, mely áll két utcai, egy alkovni, szép előszoba, konyha és éléskamrából, folyó évi május hó 1-től kiadó, esetleg szabad kézből eladó. Bővebb értesítést ad a tulajdonos kis-temető-utca 564. sz. a. 3-3

1069. szám.
1898.

Hirdetmény.

Lality községben megüresedett, 100 forint fizetés és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjjal javadalmazott szülésznoi állásra pályázat nyitattik.

Folyamodók szabályszerűen felszerelt kérvényüket **február hó 20-áig** hozzám nyujtsák be. Hódásághon, 1898. évi január hó 31-én.

VISSY JÓZSEF,
főszolgabíró.

3-1

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Bognárfa.

Folyó hó 21-én „Kudoš“ nevű uradalmi erdőben nagyobb mennyiségű szilfatörzs, kisebb csoportokra osztva, szóbeli árverés útján adatik el. Az árverés d. e. 10 órákor kezdődik. A nevezett erdő a rumai vasuti állomástól mintegy 3 1/2 kilométer távol van.

A venni szándékozók ezennel felkéretnek, hogy az árverésnél megjelenjenek.

Az elárverezendő fa bognárnának kiválóan alkalmas.

Ruma, 1898. évi február hóban.

Rumai uradalmi igazgatóság.

(Szerém megye.)

2-2

NÉPBANK

bejegyzett takaré- és hitelszövetkezet

ZOMBORBAN.

HIRDETMEYNY.

Van szerencsénk a t. szövetkezeti tagokat **f. évi február hó 13-ik napján délután 3 órákor** a zombori kereskedelmi és iparbank helyiségében tartandó

XIV. rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívni. Az 1897. évről szóló mérleg, egy a felügyelő-tanács jelentése a titkári hivatalban megtekinthető.

NAPIREND:

1. Igazgatói jelentés az üzletről, mérleg előterjesztése és jóváhagyása, a nyereség-felosztás meghatározása.
2. Felügyelő-tanács jelentése.
3. Felmentvény megadása.
4. A felügyelő-tanács, egy az igazgatósági tagoknak kiegészítése.
5. Hitelesítő bizottság választása.

Zombor, 1898. évi február hó 7-én.

„NÉPBANK“

takarék- és hitelszövetkezet igazgatósága nevében:

BIKÁR SIMON,

elnök.

779. szám 1898.

Pályazati hirdetmény.

Bukin községében nyugdíjazás folytán megüresedett jegyzői állásra pályázatot hirdetek s felhívom pályázni öhajtókat, hogy kérvényeiket hozzám legkésőbb **február hó 20-ig** betérteszszék.

Ezen állás javadalmazása 400 frt készpénz, 3/4 telek föld és legelőilletmény haszonélvezete, (mely után az adó a jegyző fizeti), szabad lakás, szérűs kert jutalék, 6 öl kemény hasábfu, 21 métermázsza buza.

Palánka, 1898. január 24-én.

HIPP DEZSÓ,

főszolgabíró.

3-2

428. szám 1898.

Hirdetmény.

Bezdán község közönsége vágóhidat épített. Ezen építést **f. évi február hó 24-ik napján délután 10 órákor** a községközségi tanácstermében megtartandó nyilvános szó- és zárt írásbeli árlejtésen biztositja. Az előirányzott építési költség 5263 frt 52 kr, a melynek 10 százalékát az árlejtés megkezdése előtt az árlejtézőknek a község pénztárába biztosítékul le kell tenni.

A hatóságilag jóváhagyott épülettervet, a részletes költségelőirányzatot és egyéb feltételeket a község jegyzői irodában lehet megtekinteni.

Kelt Bezdánban, 1898. évi február hó 7-én.

Bosnyák János,

jegyző.

Balla Ferenc,

bíró.

119. szám.

kig. 1898.

Pályázat.

Pivnicán egy lovas- és egy gyalogrendőri állás jött üresedésbe.

Mindegyik rendőri évi készpénz fizetése 360 frt és a lovasrendőri még külön 120 frt lótaratási átalány, mely a közpénztárból havi utólagos részletekben fizetetik.

Csak oly feddhetlen erkölcsű és teljesen rovatlan előéletű, teljesen egészséges, írni, olvasni tudó magyar honpolgárok pályázhatnak, kik védkötelezettségüknek megfeleltek, 24-60 éves korban állanak, szerbül vagy tótul beszélnek.

A kérvények Pivnica község elöljáróságánál **1898. évi február hó 14-éig** nyujtandók be.

Pivnicán, 1898. évi január hó 27-én.

Lovassy Ödön,

jegyző.

Magyar József,

bíró.

3-3

Egész
Fél év
Negyev

A lap
illető
szerkesztés
a laputal

Egyes sz

O

Egyre-n

az országgyű
miatt. A ki
séget darab
egyében, m
kik nem lát
ságot, ha t
többi politika
ben; a kik
dül ez képe
is létezik
botrányok
tájékoznak
ragad és a
csakugyan
nek, hogy b
mindezt nék

De miel
közönys or
oldalait fejte
hogy egésze
zetnek és m
arra kell-e a
törekednünk.
nek eredmény
is az országgy
eredménytelen
melyeskedés,
és amely irá
tette a parla
kat idézet el
ember és jöz
csak pártzet
Ebből a

hogy ilyen
nem helyes.
erre vonatko
akciótól eltek
den irányzat
ből, akkor a
rendellenesne
szégyenítőm
föltüntetni sz
kintjük virtus
izgalmat és
nak és az el
az országgyű
a törvényhoz
azonnal kevé
közönyt mut
mely lehetőv
sem azt, a
akcióval lebe

Termész
tját sem ta
mét, élénk
országgyűlés
észlelünk. M
szinvonalu v
oldal vitarend
tatni bennün
nem tagadjuk
sok tekintett
és kívánatos
és magasab
kereken —
utóégre is
általa támog
hivatása. H
a tárgyilago
mihelyst —
akár az orsz
lemény és a
— izgalma
nem tehet.

Ez elm
ról; tolmács
igényeit, a
vetés tárgya
nem keletke
többség neu
Sőt me
veszedelmet.